

'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 1st Semester Examination, 2021

DSC1/2-P1-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

UNIT-I

1. Answer any **one** question from the following: 12×1 = 12
  - (a) Explain the dramatic significance of दुर्वाससः शापः from the drama अभिज्ञानशकुन्तलम्।
  - (b) Justify the comment "उपमा कालिदासस्य"।

2. Explain any **one** of the following: 6×1 = 6
  - (a) चित्रे निवेश्य परिकल्पित सत्त्वयोगा
रूपोच्चयेन मनसा विधिना कृता नु।
स्त्री रत्नसृष्टिरपरा प्रतिभाति सा मे
धातुर्विभुत्वमनुचिन्त्य वपुश्च तस्याः ॥
  - (b) इदं किलाव्याजमनोहरं वपुस्तपःक्षमं
साधयितुं य इच्छति।
ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया
शमीलतां छेत्तुमृषिव्यवस्यति ॥

3. Translate into English or Bengali any **one** of the following: 6×1 = 6
  - (a) न खलु न खलु बाणः सन्निपात्योऽयमस्मिन्
मृदुनि मृगशरीरे तुलराशाविवाग्निः।
क्व वत हरिणकानां जीवितं चातिलोलं
क्व च निशितनिपाता वज्रसारा शरास्ते ॥
  - (b) नीवाराः शुकगर्भकोटरमुखभ्रष्टास्तरूपामधः प्रस्निग्धाः क्वचिदिद्भुदीफलभिदः सूच्यन्त एवोपलाः
विश्वासोपगमादभिन्नगतयः शब्दं सहन्ते मृगास्तोयाधारपथाश्च बल्कलशिखानिस्यन्दरेखाङ्किताः।
  - (c) गच्छति पुरः शरीरं धावति पश्चादसंस्थितं चेतः।
चीनांशुकमिव केतोः प्रतिवातं नीयमानस्य ॥

4. Answer any *two* of the following questions: 3×2 = 6
- (a) Who were the parents of शकुन्तला ?
- (b) Who is the author of the drama अभिज्ञानशकुन्तलम् ? Write an another Drama of him.
- (c) Who is 'करभक' ? What did he inform to दुष्यन्त ?

UNIT-II

5. Explain (a) or (b) : 12×1 = 12
- (a) रुच्यर्थानां प्रीयमाणः, हेतौ, उत्पातेन ज्ञापिते च ।
- (b) साधकतमं करणम्, कर्तुरीप्सिततमं कर्म, स्पृहेरीप्सितः ।
6. Account for the case-endings any *three*: 1×3 = 3
- (a) ग्रामं समया नदी वहति ।
- (b) राजा नगरम् उपवसति ।
- (c) कृष्मभिक्रुध्यति ।
- (d) जपमनु प्रावर्षत् ।
- (e) रामेण बाणेन वाली हतः ।
7. Expound and name the समास any *three* : 1×3 = 3
- दुर्भिक्षम्, प्रत्यक्षम्, यर्थाशक्ति, अनुगङ्गम्, त्रिमुनि ।
8. Give the resulting forms of any *six* of the following: 1×6 = 6
- गम् + क्त, सेव् + शानच्, अस् + शतृ, कृ + क्त, भिद् + क्तवतु, भुज् + तुमुन्,
शम् + क्त्वाच्, आ-दा + ल्यप्, दृश् + यत् ।
9. Join and dis-join the of सन्धि any *six* of the following: 1×6 = 6
- निः + रस्, महा + ऊर्मिः, दधि + अत्र, मुनि + ईश्वरः, पावकः, दैत्यारिः, नायकः, गण्यूतिः ।

—x—